

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 35. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 12. september 2008

Tidspunkt: Kl. 11.10

Sted: 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Jeppe Kofod (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV).

Desuden deltog: beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen

Udg. Punkt 1. Rådsmøde nr. 2890 (konkurrenceevne – indre markedsdelen) den 25.-26. september 2008

Forelæggelsen var flyttet til den 19. september 2008.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2888+2889 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 15.-16. september 2008

Formanden oplyste, at da udenrigsministeren var sygemeldt på grund af et fald med sin cykel, kunne han ikke deltage i mødet i Europaudvalget eller i det kommende rådsmøde. Beskæftigelsesministeren ville derfor fungere som udenrigsminister. I den forbindelse sagde formanden, at det i Europaudvalget ikke var nogen skam at bede den ledsagende embedsmand svare på nogle af de mere tekniske spørgsmål, der blev stillet.

Lone Dybkjær spurgte, om der ville være en dansk minister til stede på rådsmødet.

Beskæftigelsesministeren svarede, at udenrigsministeren ikke vil være til stede, men at Danmark vil være repræsenteret ved Michael Zilmer-Johns, der i EU optræder som statssekretær.

Lone Dybkjær var tryk ved, at Michael Zilmer-Johns deltog i mødet, ønskede udenrigsministeren god bedring og håbede, at han hurtigt vendte tilbage til det politiske arbejde.

Beskæftigelsesministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkter forelægges til orientering.

Jeg vil starte med den forventede drøftelse af dagsordenspunkt 5, Georgien, som tegner til at blive hovedemnet for rådsmødet.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2008

– *Udkast til kommenteret dagsorden*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Beskæftigelsesministeren: Det franske formandskab har indledt arbejdet frem mod Det Europæiske Råd i Bruxelles den 15.-16. oktober 2008. På det kommende rådsmøde vil formandskabet på traditionel vis præsentere sit første udkast til en såkaldt kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd.

Den kommenterede dagsorden lægger op til en bred og væsentlig dagsorden, som fra dansk side kan hilses velkommen. Hovedemnerne er:

- Lissabon-traktaten,
- indvandrings- og asylpagten,
- økonomiske, finansielle, miljø- og energimæssige spørgsmål, herunder den aktuelle økonomiske situation i Europa, finansiell stabilitet, fødevarer- og energipriser, klimaændringer og energisikkerhed samt

- opfølgning på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 1. september 2008 vedrørende krisen i Georgien og EU's forhold til Rusland.

Jeg forventer ikke nogen væsentlig debat på mandagens rådsmøde.

Formandskabet ventes på vanlig vis at præsentere den egentlige konklusionstekst på næste rådsmøde forud for mødet i Det Europæiske Råd. En mere detaljeret forelæggelse for udvalget vil således finde sted forud for rådsmødet den 13. oktober.

Morten Messerschmidt ville gerne høre, hvad den danske regerings tilgang til Lissabontraktaten var. Hvad er det, der skal diskuteres, når man fra irsk side har tilkendegivet, at man gerne vil have mere tid til at overveje situationen og ønsker så lidt indblanding som muligt?

Han hørte beskæftigelsesministeren sige, at asyl og indvandring også ville komme op på dette rådsmøde. Derfor fandt han det helt afgørende, at man også tager Metockdommen op. Han pegede på, at den rammer lige i hjertekuglen på den diskussion om illegal indvandring og afviste asylansøgere, som præsident Sarkozy gerne vil diskutere som en samlet pakke.

Lone Dybkjær pegede på, at alt jo tyder på, at vi skal gå til valg af Europa-Parlamentet og Kommissionen på grundlag af Nicetraktaten, hvilket indebærer en yderligere reduktion i antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet, og at der allerede nu skal skabes en rotationsordning i Kommissionen. Hun gik ud fra, at juristerne i Bruxelles var i fuld gang med at overveje, hvordan man skulle løse disse problemer, og spurgte derfor, hvad man forestillede sig. Vil man gennemføre Lissabontraktatens ændringer på disse to punkter ved en særskilt regeringskonference, en protokol eller lignende?

Anne Grete Holmsgaard ville gerne høre, hvordan Danmark står i forhold til at øremærke nogle af midlerne fra kvotehandelssystemet til klimapakken, idet der må penge på bordet til klimatilpasning og til energioverførsel, hvis man overhovedet skal have en chance for at få en aftale på mødet i København i 2009.

Jeppe Kofod nævnte, at der står i notatet, at man også skal drøfte EU's nabo-skabspolitik's østlige dimension. Hvad ligger der i det? Er det kun Georgien, eller tænkes der også på andre ting?

Svend Auken udtalte sig på linje med Anne Grete Holmsgaard i relation til øremærkning af beløb til klimapakken, for hvis ikke der kommer penge på bordet til konferencen i København, så har vi ingen chance for at få udviklingslandene med. Han erkendte, at det støder sammen med det princip, vi har haft i Danmark om, at vi ikke ønsker øremærkning af midler. Derfor opfordrede Svend Auken til, at man tænker denne problemstilling igennem, sådan at Europaudvalget får mulighed for at få svaret, når det den 30. september skal give mandat vedrørende klima- og energipakken, som bliver et væsentligt emne for Det Europæiske Råds møde den 15.-16. oktober.

Beskæftigelsesministeren svarede Morten Messerschmidt, at som det blev besluttet på det ekstraordinære møde i juni måned, har den irske regering indledt

nogle overvejelser om, hvad der skal være den videre færd frem efter det irske nej til Lissabontraktaten, og det irske udenrigsministerium har netop fremlagt en rapport, som også er blevet oversendt til Europaudvalget. Denne rapport vil indgå i den irske regerings videre overvejelser. Beskæftigelsesministeren forventede ikke, at der på det kommende rådsmøde ville være en drøftelse af Lissabontraktaten og situationen i Irland. Man ville nok have den opfattelse, at man skal give den irske regering ro til at gøre sig sine overvejelser.

Metockdommen bliver jo drøftet på alle niveauer til alle tider og alle steder, men den kommer først på dagsordenen for rådsmødet den 13. oktober, hvor ministre-
ne skal drøfte dens konsekvenser.

Beskæftigelsesministeren svarede Anne Grete Holmsgaard og Svend Auken, at spørgsmålet om øremærkning af et beløb til klimapakken ikke ville blive drøftet på det kommende rådsmøde, hvorfor han opfordrede til, at man diskuterede det med de ministre, som skal drøfte det til den tid. Sagen vil komme til substansdrøftelse på næste møde den 13. oktober.

Michael Zilmer-Johns, Udenrigsministeriet, svarede Lone Dybkjær på spørgsmålene om valget til Europa-Parlamentet og udpegningen af Kommissionen, det endnu ikke har været drøftet, hvad der skal ske med Europa-Parlamentet og Kommissionen, hvis Irland ikke ratificerer Lissabontraktaten i tide. Det er klart, at der sidder embedsmænd mange steder og tænker nogle optioner igennem og kigger på, hvad man kan gøre. For så vidt angår parlamentsvalget har man et retsgrundlag, som er Nicetraktaten, hvorimod det er mere kompliceret med hensyn til udpegning af Kommissionen, idet Nicetraktaten blot siger, at der skal være en mindre Kommission, men hvordan den skal se ud, er op til medlemslandene at beslutte. Den diskussion har man slet ikke taget hul på.

Svend Auken konstaterede efter det sidste svar, at dette spørgsmål om antallet af kommissærer – som havde været et af hovedspørgsmålene i forbindelse med den irske afstemning – ville man altså først tage stilling til lige inden den irske afgørelse. Det kan man kalde timing.

Lone Dybkjær oplyste, at hun lige havde fået et notat fra EU-konsulenten, som siger, at der blev lavet en særlig akt i forbindelse med Rumæniens og Bulgariens tiltrædelse, som fastsætter sammensætningen af Europa-Parlamentet i tilfælde af at Lissabontraktaten ikke falder på plads. Spørgsmålet om Kommissionen er selvfølgelig mere kompliceret. Hun spurgte om tidsperspektivet og pegede på, at det kunne være en fordel, hvis man traf en beslutning nu, så man tog presset fra Irland.

Morten Messerschmidt forstod, at der skal træffes en beslutning angående Kommissionens sammensætning inden udgangen af året, men spurgte, om antallet af kommissærer skal reduceres allerede fra begyndelsen af det kommende år, eller om man kan beslutte, at reduktionen først skal træde i kraft fra 2010?

Svend Auken henviste til protokol nr. 10 til udvidelsestraktaten, hvor der stod, at Det Europæiske Råd med enstemmighed skulle bestemme, hvorledes man skulle vælge et antal kommissærer, der var mindre end det nuværende antal. Han pe-

gede på, at vi fra dansk side ikke havde så meget imod at fortsætte med et system, hvor hvert land har en kommissær.

NOT **Beskæftigelsesministeren** lovede at fremsende en liste over antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet efter Nicetraktaten og efter Lissabontraktaten.

Han mente, det var vigtigt, at vi ikke lægger pres på Irland, men afvente, hvad irerne selv foreslår. Det skal så drøftes på rådsmødet i oktober måned.

Michael Zilmer-Johns, Udenrigsministeriet, sagde, at den protokol, Svend Auken henviste til, sagde, at når en ny Kommission skal udnævnes – hvilket formelt sker til november – skal det være en Kommission, som er mindre end antallet af medlemslande, men hvad beslutningen præcis skal gå ud på, er ikke fastlagt. Det vil blive et overordentlig kompliceret spørgsmål, og derfor forventede han ikke, at man ville bevæge sig ind i det, før det ligger lysende klart, at irerne ikke kan nå at have en løsning klar inden en ny Kommission skal udnævnes. Der kan tænkes mange optioner, men hvad der politisk vil være opbakning til, er svært at sige, idet hele Lissabontraktatens bestemmelser på det institutionelle område er et nøje afbalanceret kompromis.

2. WTO

– *Orientering ved Kommissionen*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferat:

Rådsmøde 2885+2886 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmødet 17/7-08)

Beskæftigelsesministeren nævnte ikke dette punkt.

Morten Messerschmidt betegnede det som et meget nedslående resultat, der var nået i Doharunden. Han mente, at de lande, som til sidst i forhandlingsforløbet stod bag et forsøg på et kompromis – USA, EU, Indien, Japan, Kina og Venezuela – måtte fastholde nogle af de ting, de havde ønsket, men som man på grund af udviklingslandenes særlige beskyttelsesbehov ikke havde kunnet blive enige om globalt. Han ville gerne vide, hvordan den danske regering ville forfølge det spor.

Beskæftigelsesministeren bekræftede i svaret til Morten Messerschmidt, at forhandlingerne i Doharunden brød sammen i slutningen af juli måned, idet man ikke kunne nå til enighed om en global aftale, da man ikke kunne blive enige om den særlige beskyttelsesmekanisme for udviklingslandene på landbrugsområdet. Han var enig i, at vi skal fastholde de resultater, der var opnået i forhandlingerne indtil nu, og som der var bred politisk opbakning til i WTO-kredsen. Generalsekretær Lamy ville i starten af september genoptage sine undersøgelser af, om der var nogle tekniske muligheder for at få fremskridt i forhandlingerne, og bede senior officials inden for landbruget genoptage arbejdet. Også andre emner som bomuld ville komme på dagsordenen.

Morten Messerschmidt troede, at alle begræd, at forhandlingerne om Doharunden brød sammen, men spurgte, om det ikke ville være rigtigt at følge det op, som de lande, han nævnte, havde spillet ud med, eventuelt i form af bilaterale aftaler.

Han spurgte i øvrigt, hvad man har tænkt sig at gøre i forhold til USA, for hvis Obama bliver præsident, så vil enhver snak om frihandel høre op, idet det demokratiske parti altid har været modstander af frihandel. Det ville være en katastrofe for verdenshandelen.

Michael Zilmer-Johns, Udenrigsministeriet, sagde, at det var regeringens holdning, at man skulle køre begge spor. Vi skal støtte mest muligt op bag Lamys forsøg på at holde fast i de resultater, der er opnået, idet det egentlig er så lidt, der skiller parterne. Men EU kan ikke basere sig på et fata morgana, og derfor er der også en vilje til at gå videre med bilaterale aftaler med en række lande som f.eks. USA og Sydkorea.

3. Somalia

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udvalgsmødereferat:

Rådsmøde 2885+2886 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmødet 17/7-08)

Beskæftigelsesministeren: På mandagens møde vil Rådet drøfte den generelle situation i Somalia og ventes at vedtage første led i en EU-indsats til bekæmpelse af pirateri.

Om den generelle situation i Somalia er det trist at konstatere, at det destruktive mønster, vi efterhånden kender alt for godt, ser ud til at fortsætte. Over de seneste 18 måneder har vi set en optrapning af den væbnede konflikt med en forværring af den humanitære situation til følge. Ikke mindst Mogadishu er ramt, og alene i det forgangne år er mere end 800.000 yderligere blev fordrevet. Derfor er der mere end nogen sinde brug for, at EU sammen med resten af det internationale samfund finder sammen om at støtte en fredelig udvikling i Somalia.

Det er positivt, at Somalias overgangsregering sammen med en del af oppositionen har underskrevet en fredsaftale den 18. august i Djibouti. Vi håber, det kan være med til at genstarte den politiske proces. Der er dog store dele af den væbnede opposition, der fortsat står uden for aftalen, hvilket er dybt problematisk.

Pirateriaktiviteten er samtidig blusset op i området ud for Somalias kyst. På rådsmødet i juli enedes medlemslandene om at følge op på sikkerhedsrådsresolution 1816, der opfordrer til indsatser til bekæmpelse af pirateri. På mødet på mandag vil EU vedtage et første led i en EU-indsats til bekæmpelse af pirateri. I første omgang vil EU vedtage en fælles aktion om oprettelse af en koordinationsenhed i Bruxelles, der skal varetage militær koordination af medlemslandenes bidrag til pirateribekæmpelse i området. Samtidig arbejder EU videre med forberedelse af en sømilitær operation under EU-kommando med henblik på, at Rådet eventuelt kan træffe beslutning herom senere.

Som følge af forsvarsforbeholdet vil Danmark ikke kunne deltage i EU's fælles aktion om militær koordination af indsatsen mod pirateri og naturligvis ej heller en eventuel senere EU-sømilitær operation under fælles kommando. Det viser endnu engang de uheldige følger af forsvarsforbeholdet.

Lone Dybkjær pegede i anledning af beskæftigelsesministerens beklagelse af, at vi på grund af forsvarsforbeholdet ikke kunne deltage i en aktion i Somalia, på, at Det Radikale Venstre havde foreslået, at man tog en afstemning om forsvarsforbeholdet.

Jeppe Kofod syntes ligesom andre, at det var dybt beklageligt, at vi på grund af vores forsvarsforbehold ikke kunne deltage i en EU-ledet mission, og bad i den anledning om en oversigt over, hvilke konsekvenser vort forsvarsforbehold ville have i forhold til EU-ledede aktioner.

Svend Auken pointerede, at Socialdemokraterne havde støttet regeringens holdning i relation til Somalia og i relation til Georgien og fortsat ville gøre det, men han pegede på, at der var et fælles træk ved situationen de to steder, nemlig at der i begge tilfælde var tale om, at amerikanerne havde sanktioneret en invasion, som viste sig at have meget ulykkelige konsekvenser. I Somalia var det en invasion af de etiopiske regeringsstyrker, som havde udløst en borgerkrig og ført til et styre, som var hamrende upopulært, og i Georgien var det den georgiske invasion af Sydossetien – som Svend Auken betegnede som det mest stupide, der var lavet i nyere tid i Kaukasus – der havde givet russerne en chance for at gøre det, de gjorde. Svend Auken spurgte, om USA konsulterer EU i den slags situationer, som kan have så dramatiske konsekvenser.

Beskæftigelsesministeren takkede Lone Dybkjær for støtten til at ophæve det danske forsvarsforbehold.

Morten Messerschmidt spurgte i anledning af dette svar, hvornår regeringen har tænkt sig at gøre noget ved det, altså udskrive en folkeafstemning om forsvarsforbeholdet.

Michael Zilmer-Johns, Udenrigsministeriet, pegede i svaret til Svend Auken for så vidt angår konsultationer med USA på, at der jo løbende er et tæt europæisk samarbejde med amerikanerne, og der er en dialog på mange forskellige niveauer om problemstillinger som f.eks. Georgien og Somalia, men det er lige så klart, at USA har sin egen udenrigspolitik, og EU har sin politik, og det er ikke altid, at man er præcis enige.

4. Zimbabwe

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Beskæftigelsesministeren nævnte ikke dette punkt.

5. Georgien

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Beskæftigelsesministeren: Det er opløftende, at de møder, som Sarkozy, Barroso og Solana gennemførte i Moskva og Tbilisi, fik et så godt forløb, som tilfældet var. Det er meget positivt, at det er lykkedes at få konkretiseret og præciseret den fælles forståelse med russerne om 6-punktsplanens indhold og fortolkning. I korte træk er tidsplanen nu, at de forreste russiske kontrolposter vil blive trukket tilbage inden for en uge efter aftalens indgåelse sidste mandag, at de internationale observatører skal være på plads den 1. oktober, og at russerne herefter har 10 dage til at trække sig tilbage til de positioner, de havde inden krigens udbrud. Det svarer altså til, at tilbagetrækningen er afsluttet den 11. oktober.

Det er værd at bemærke, at Rusland nu er indforstået med udsendelsen af omkring 200 EU-observatører, som de tidligere har modsat sig. Det forventes, at Rådet formelt vil beslutte udsendelsen af den civile ESDP-observatørmission til Georgien.

Observatørmissionen vil selvsagt samarbejde tæt med OSCE og FN, men det er vigtigt at præcisere, at der er tale om en selvstændig EU-mission, der kommandøssigt ikke er underlagt hverken FN eller OSCE – med påfølgende russisk vetomulighed. Det er afgørende, at EU formår at leve op til den meget ambitiøse tidsplan i aftalen. Det er vores forventning, at der vil blive fundet en løsning, så der kan være de tilstrækkelige EU-observatører på plads den 1. oktober. Danmark regner med at tilbyde op til 10 observatører.

Den hurtige udsendelse af EU-observatørerne vil forhåbentlig også have en gavnlig indflydelse på arbejdet med at udsende de yderligere 80-OSCE observatører, som der er principiel enighed om, men hvor modaliteterne skal fastlægges. Hele forløbet med de politiske forhandlinger i Moskva og den hurtige udsendelse af EU-observatører har bekræftet, hvor vigtigt og nyttigt det har været, at EU har formået at stå sammen i denne vanskelige sag.

Formandskabet fik et robust mandat af stats- og regeringscheferne i Det Europæiske Råd den 1. september 2008 og det rygstød, der var nødvendigt for at kunne tale med vægt i Moskva.

Det er som sagt positivt, at aftalen kunne indgås, men det kan ikke udelukkes, at der i den kommende tid i praksis vil vise sig et vist behov for yderligere præciseringer. Det er f.eks. ikke fastlagt i alle detaljer, hvad indholdet skal være af den internationale Genèvekonference, som er omtalt i Moskvaaftalen. Der er med andre ord stadig udestående arbejde.

Som bekendt besluttede Det Europæiske Råd på sit ekstraordinære møde at overdrage det til udenrigsministrene at arbejde videre med en række konkrete opgaver i forbindelse med konflikten i Georgien.

Ud over observatørmissionen vil der således på rådsmødet også være en drøftelse af beslutningen om udnævnelsen af en særlig EU-repræsentant for Georgienkrisen. Udkast til mandatet er i øjeblikket under udarbejdelse. Der er for indeværende endnu ikke udpeget en kandidat til posten.

Der er enighed i EU-kredsen om, at der snarest bør indkaldes til en international genopbygningskonference, der også skal omfatte Sydossetien og Abkhasien. Kommissionen ventes at ville allokere et større beløb til bistand til genopbygning og til flygtninge. Kommissionen arbejder nu på at konkretisere sit udspil.

Endelig kan det ventes, at Rådet vil drøfte, hvordan der kan følges op på Det Europæiske Råds beslutning om at se på mulighederne for visumlempelser og indgåelse af en eventuel frihandelsaftale med Georgien, så snart betingelserne er til stede.

Morten Messerschmidt forudså en konflikt – svarende til konflikten i Georgien – med Ukraine, som også har store russiske minoritetsgrupper. Derfor spurgte han, om man på det kommende rådsmøde havde tænkt sig at have nogle indledende drøftelser af dette spørgsmål, så man ikke blev taget på sengen.

Lone Dybkjær spurgte, om der var nogen rygtedannelse om, hvem man kunne forstille sig som EU-repræsentant i relation til krisen i Georgien.

Michael Aastrup Jensen syntes, der var grund til at rose præsident Sarkozy, som på vegne af EU havde forhandlet fredsftalen igennem. Han mente dog, der var grund til at være nervøs for, om russerne ville holde det, de havde lovet, og trække deres tropper ud af kerne-Georgien. Vi har stadig væk et problem i forhold til Sydossetien og Abkhasien, idet man åbenbart har sagt ja til, at de civile observatører ikke må komme ind i Sydossetien og Abkhasien, og der stadig væk vil være selvbestaltede fredsbevarende styrker fra Rusland i disse to såkaldte republikker. Vil det store problem komme op på genopbygningskonferencen, eller er det for følsomt at tage det op lige nu?

Han ville gerne vide, hvilket mandat de civile fredsobservatører har. Hvad vil man gøre, hvis der kommer bevæbnede folk fra Sydossetien ind i kerne-Georgien? Vil man bare indberette det til en eller anden instans?

Anne Grete Holmsgaard ville også gerne høre nærmere om mandatet for EU-observatørerne.

Hun gik ud fra, at den fremtidige status for Sydossetien og Abkhasien ville blive en politisk forhandlet status. Hvad er Danmarks holdning til det spørgsmål?

Indgår en mere sammenhængende strategi i forhold til Rusland i det, der skal diskuteres? Ellers syntes hun, det var et spørgsmål, Danmark bør rejse.

Jeppe Kofod var glad for, at de 200 EU-observatører ikke var underlagt andre. Han spurgte, hvad forskellen er på disse 200 EU-observatører og de 80 OSCE-observatører, idet han pegede på, at Rusland har en stor stemme i OSCE. Han ville også gerne vide, hvilke samarbejdsfelter de to typer observatører vil have.

Svend Auken var helt enig i det, der blev sagt om det franske formandskabs og den franske præsidents indsats.

Med hensyn til de civile observatører havde den russiske udenrigsminister jo været ude med en meget voldsom erklæring om, at observatørerne under ingen omstændigheder skulle have ret til at komme ind i Sydossetien og Abkhasien, idet han påpegede det utilfredsstillende for russerne ved at føle sig omringet af de vestlige alliancer og de vestlige organisationer. Svend Auken spurgte, om den nævnte begrænsning for observatørerne også gælder OSCE-observatørerne, idet han pegede på, at OSCE hidtil har spillet en rolle i relation til Rusland.

Beskæftigelsesministeren tog i sin besvarelse af de mange spørgsmål om Georgien udgangspunkt i, at der nu foreligger en detaljeret aftale forhandlet på allerhøjeste niveau. Den forpligter jo ledelsen i Moskva. Som han nævnte i sin indledning, kan det vise sig, at der i praksis vil opstå spørgsmål og problemer hen ad vejen, som man så må tage stilling til. Det fremgår af Moskvaaftalen, at EU er garant for princippet om ikke-anvendelse af magt, og præsident Saakasjvili har lovet, at Georgien ikke vil anvende magt. Gennem udsendelse af ESDP-missionen er EU med til at garantere, at der ikke igen opstår væbnet kamp i området. Danmark vil stille op til 10 observatører til denne mission og vil ligeledes stille op til 10 observatører til OSCE-missionen, hvis den udvides til 80 mand. Beskæftigelsesministeren pointerede, at der er tale om to forskellige missioner, og at det forhold, at Danmark vil stille op til 10 observatører til rådighed for hver af dem, ikke er ensbetydende med, at der vil blive udsendt 20 danske observatører, idet der normalt er flere kandidater til stillingerne, og organisationen lægger stor vægt på, at der er en passende geografisk spredning. Der vil formentlig være størst pres på EU-missionen, idet der i OSCE på grund af det større antal stater generelt er bedre muligheder for at skaffe observatører.

Beskæftigelsesministeren svarede Morten Messerschmidt angående Ukraine, at søndag aften har udenrigsministrene en middag med Ukraines udenrigsminister og de nordiske og baltiske udenrigsministre netop for at drøfte de væsentlige spørgsmål, som Morten Messerschmidt rejste. Det vil også være et vigtigt emne for selve ministermødet.

Beskæftigelsesministeren svarede Michael Aastrup Jensen og Anne Grete Holmsgaard, at mandatet til EU-missionen for tiden drøftes i EU. Det ligger klart, at den skal samarbejde med OSCE-missionen og med FN-observatørerne. Den skal ikke bruge militære magtmidler for at sikre aftalens overholdelse. Moskvaaftalen bygger på 6-punktsplanen og udgør en konkretisering og præcisering af våbenhvileaftalen, som handler om, at der skal startes internationale forhandlinger med henblik på at skabe sikkerhed og stabilitet i Abkhasien og Sydossetien. Det er for indeværende uklart, hvordan det skal organiseres. I Moskvaaftalen er der tale om en Genèvekonference, men tidspunktet og deltagerkreds er stadig uafklaret.

Beskæftigelsesministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at selvfølgelig er der behov for, at EU meget grundigt drøfter sit forhold til Rusland, for det bliver mere og mere klart, at Rusland anvender sin energiforsyning i et politisk spil. Derfor skal vi finde fælles fodslag på det område.

Michael Zilmer-Johns, Udenrigsministeriet, svarede Lone Dybkjær, at man lige havde hørt, at der formentlig er en overordentlig velkvalificeret fransk kandidat, men vi ved ikke, om der er andre kandidater. Der har endnu ikke været en drøftelse af det i EU-kredsen.

Michael Zilmer-Johns svarede Svend Auken, at i henhold til de eksisterende aftaler har OSCE ret til at sende 8 observatører ind i Sydossetien, men p.t. er der ingen observatører, der i praksis har fået adgang til området. Det er selvfølgelig et element, som vi fra EU's side vil lægge vægt på. Hvordan det så kommer til at gå, får vi at se.

Anne Grete Holmsgaard ville gerne have sat lidt flere ord på, hvilken strategi EU ville anlægge over for Rusland, idet hun pegede på, at det ikke alene drejede sig om energi, men også om sikkerhedspolitik.

Svend Auken henviste til, at man havde diskuteret med statsministeren, at udover energien havde vi enorme bilaterale interesser i et samarbejdsforhold til Rusland, når det gælder Østersøproblematikken, Iran, klima osv. EU må vise en fast optræden, men vi ønsker ikke en konfrontationspolitik.

Michael Zilmer-Johns, Udenrigsministeriet, henviste i svaret til Anne Grete Holmsgaard til, at Det Europæiske Råd havde fastlagt hovedlinjerne i strategien i forhold til Rusland, idet man meget klart advarede Rusland om, at her havde man overtrådt en rød linje. Men samtidig sagde man, at man betragtede EU's relationer til Rusland som værende ved en korsvej, og at det var op til Rusland i sin håndtering af krisen at vise, om man valgte samarbejdsrelationen til EU, eller om man ville isolere sig selv. Vi må nu se, om Rusland rent faktisk lever op til de aftaler, der er indgået med det franske formandskab.

6. Det vestlige Balkan

– *Evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferat:

Rådsmøde 2885+2886 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmødet 17/7-08)

Beskæftigelsesministeren nævnte ikke dette punkt.

Morten Messerschmidt ville gerne høre regeringens vurdering af det forhold, at Nikolic var trådt tilbage fra nationalistpartiets ledelse i Serbien, fordi han ville indtage en mere EU-positiv holdning. Det mente han ikke blot var negativt. Selv om Nikolic's parti ikke er med i regeringen, repræsenterer det faktisk en tredjedel af serberne.

Beskæftigelsesministeren svarede, at han forventede en drøftelse af Serbiens forhold til EU, efter at de serbiske myndigheder havde tilfangetaget Radovan Karadzic i juni måned. Fra dansk side vil vi støtte, at den såkaldte interimsaftale for en associerings- og stabiliseringsaftale med Serbien, som blev undertegnet i juni måned, nu kan træde i kraft. Det er svært at vurdere konsekvenserne af Nikolics tilbagetræden, men beskæftigelsesministeren var enig i, at det var et positivt signal om, at der var ved at komme en mere positiv holdning hos nationalisterne over for EU, hvilket ville blive noteret på plussiden.

7. Samarbejds- og verifikationsmekanismen for Bulgarien og Rumænien

KOM (2008) 0494, KOM (2008) 0495, KOM (2008) 0496

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Info-note (05) I 73 (Kommissionens vurdering af Bulgarien og Rumæniens optagelse)

KOM (2006) 0549 – bilag 1 (Kommissionens monitoreringsrapport)

Beskæftigelsesministeren nævnte ikke dette punkt.

Morten Messerschmidt henviste til, at han i sin tid havde været modstander af Bulgariens og Rumæniens medlemskab, og mente, det nu stod klart, at det havde været en total katastrofe i relation til bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet, hvor der overhovedet intet skete. I Europa-Parlamentet sagde man inden den 1. januar 2007 meget klart, at en forudsætning for, at Bulgarien og Rumænien kunne komme med, var, at der ville ske noget på netop disse kerneområder. Når man taler om udbredt svindel med de midler, EU sender til disse to lande, ville det mest logiske være at sige, at så lader man være med at sende flere penge.

Beskæftigelsesministeren svarede, at man havde en verifikationsmekanisme vedrørende en række udestående spørgsmål på det retlige område i forbindelse med Bulgariens og Rumæniens optagelse i EU. Kommissionens monitoreringsrapporter blev fremlagt den 23. august, og der var meget bekymrende oplysninger i de rapporter. Man peger på, at de to lande har gjort fremskridt, men at der stadig er vigtige udeståender. Det gælder ikke mindst Bulgarien. Det er Kommissionens vurdering, at støtte til Bulgarien for tiden vil være mere effektiv end sanktioner, og derfor lægger Kommissionen ikke på nuværende tidspunkt op til at aktivere de sikkerhedsklausuler, der findes i tiltrædelsestraktaten. Fra dansk side støtter vi Kommissionens rapporter. Det er vigtigt, at Bulgarien og Rumænien får meget klare signaler om, at alle benchmarks skal være opfyldt hurtigst muligt, og verifikationsmekanismen vil fortsætte, indtil det er sket. Vi finder det vigtigt at have mulighed for at anvende sikkerhedsklausulen eller andre former for tilskyndelse, og det kan ikke skjules, at især Bulgarien har fået en meget kraftig advarsel med de seneste rapporter.

Morten Messerschmidt sagde, at når man har at gøre med et land, som er blevet medlem under bestemte forudsætninger og dermed har en snabel nede i EU's pengekasser, og det så ikke opfylder betingelserne, så ville det mest naturlige være at sætte en klemme på snabelen, så sugningen hører op. Er regeringens støtte til Kommissionen udtryk for, at man ikke har nogen selvstændig holdning?

Beskæftigelsesministeren sagde, at det var stærkt kritisabelt, at Bulgarien og Rumænien ikke lever op til de forpligtelser, de har påtaget sig som EU-medlems-

lande, og hvis ikke det bliver bedre, så anvender vi de muligheder, der er for at stoppe tilgangen af økonomisk midler til de to lande. Men han syntes, det var fair, når de rapporter var kommet, at man gav dem en chance for selv at tage affære.

8. Belarus

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2888+2889 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Beskæftigelsesministeren nævnte ikke dette punkt i sin forekæggelse.

Jeppe Kofod kunne forstå, at man ville drøfte at sende et mere positivt signal til Belarus, efter at myndighederne havde løsladt tre politiske fanger. Det er selvfølgelig godt, men hvad er egentlig konkret den danske holdning hertil? Vi er alle sammen enige om målsætningen, at vi skal have landet drejet i en demokratisk retning, men hvordan skal vi gøre det?

Beskæftigelsesministeren svarede, at i lyset af, at Hviderusland har frigivet de sidste tre politiske fanger, der var på EU's liste, overvejes det fra EU's side, hvordan man vil kunne komme Belarus i møde med nogle positive tiltag. Det er vigtigt, at et samlet EU forud for parlamentsvalget den 28. september sender et klart signal til det belarussiske styre angående EU's hensigter og betingelser. Vi må afvente forløbet af parlamentsvalget i Belarus og de internationale valgobservatørers vurdering af, hvorvidt der er tale om reelle fremskridt angående respekten for demokratiske rettigheder. Hvis det er tilfældet, vil EU overveje gradvist at lempe de restriktive tiltag, der er indført over for Belarus.

Udg. Punkt 3. Samråd med udenrigsministeren om samrådsspørgsmål N (den danske regerings holdning til de franske prioriteringer for Frankrigs EU-formandskab)

Samrådet var udsat.